

Sygn. akt V KK 203/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Katarzyna Wępa

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2022 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie M. K. skazanego z art. 244 k.k.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn. akt X K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy w zakresie orzeczenia o
karze i sprawę w tej części przekazuje Sądowi Rejonowemu w G.
do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn. akt X K (...), Sąd Rejonowy w G. uznał M. K. za winnego czynu zarzuconego mu w akcie oskarżenia, stanowiącego występki z art. 244 k.k., polegającego na tym, że w dniu 7 czerwca 2021 r. w G. na ul. S., kierował pojazdem mechanicznym marki V. o nr rej. (...) na drodze publicznej w ruchu lądowym, nie stosując się do orzeczonego wyrokiem

Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II W (...) zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy od 8 kwietnia 2021 r. do 8 października 2021 r. - i za to na podstawie art. 244 k.k., przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1, § 1a pkt 1 i § 2 k.k. oraz art. 35 § 1 k.k., skazał go na karę roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne; nadto na mocy art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Sąd orzekał w tym przedmiocie na posiedzeniu w trybie art. 500 § 1 i 3 k.p.k. uznając, że na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości.

Odpis wyroku nakazowego został doręczony oskarżonemu w dniu 14 stycznia 2022 r., a oskarżycielowi publicznemu w dniu 17 stycznia 2022 r. (k. 58). Ponieważ nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania, uprawomocnił się w dniu 25 stycznia 2022 r. (k. 59).

Kasację od tego wyroku wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w zakresie kary na niekorzyść skazanego M. K.. Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary roku ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, bez określenia wymiaru czasu tej pracy w stosunku miesięcznym, w następstwie czego doszło do rażącej obrazy przepisu prawa karnego materialnego, to jest art. 35 § 1 k.k., skutkującej niemożnością wykonania wyroku.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, co uprawniało do uwzględnienia jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Rację ma

skarżący, że prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w G. dotknięty jest wadliwością wskazaną w zarzucie kasacji.

Wypada przypomnieć, że przepis art. 34 § 1 k.k. określa granice w jakich winna być wymierzona kara ograniczenia wolności, natomiast art. 34 § 1a pkt 1 i 4 k.k. oraz art. 35 § 1 i 2 k.k. regulują sposób jej wykonania. Normy te przewidują dwie postacie wykonywania kary ograniczenia wolności, które polegają albo na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym (art. 34 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k.) lub na potrąceniu od 10 do 25 procent wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd (art. 34 § 1a pkt 4 k.k. w zw. z art. 35 § 2 k.k.). Nieokreślenie przez sąd w wyroku, w jaki sposób powinna zostać wykonana kara ograniczenia wolności, pozostaje w oczywistej sprzeczności z przywołanymi wyżej przepisami, a tym samym stanowi rażącą obrazę prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia.

Jak stanowi przepis art. 35 § 1 k.k., nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne jest wykonywana w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym.

A zatem w tym przypadku ustawodawca wskazał możliwy do orzeczenia miesięczny wymiar godzin do przepracowania, który stosownie do brzmienia art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. musi być uwzględniony przez Sąd w wyroku. Sąd orzekający karę ograniczenia wolności powinien zatem w wyroku skazującym przede wszystkim zarówno określić jej postać, jak też wskazać wysokość owych potrąceń, czy też wymiar godzin w stosunku miesięcznym, w czasie których skazany jest zobligowany, mocą tego rozstrzygnięcia, wykonywać nieodpłatną dozorowaną pracę na cele społeczne. Dopiero dopełnienie tych wymagań realizuje określony w art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. nakaz dotyczący każdego wyroku skazującego i przez to czyni w ogóle możliwym jego wykonanie (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2021 r., V KK 81/21, LEX nr 3154282; z dnia 30 maja 2017 r., III KK 16/17, LEX nr 2320358; z dnia 4 sierpnia 2011 r., II KK 18/11, LEX nr 960520*). Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż Sąd Rejonowy w wyroku z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn. akt X K (...), wymierzając karę roku ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej,

kontrolowanej pracy na cele społeczne, nie określił ilości godzin do przepracowania w stosunku miesięcznym. Oczywistym zatem jest, że w ten sposób wydał orzeczenie z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., a w konsekwencji także art. 35 § 1 k.k., zaś uchybienie to uniemożliwia wykonanie wyroku. Skarżący trafnie zarzucił zatem w treści wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia uchybienie w zakresie prawa materialnego i procesowego. Trzeba zauważyć, że wskazanego uchybienia nie można naprawić w innym trybie, aniżeli poprzez wniesienie od dotkniętego taką wadą wyroku nadzwyczajnego środka zaskarżenia, bowiem uchybienie to nie może być sanowane w toku postępowania wykonawczego. Zgodnie z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., każdy wyrok skazujący powinien zawierać również „rozstrzygnięcie co do kary i środków karnych”. Realizacja tego wymogu powinna się dokonywać poprzez sformułowanie rozstrzygnięcia o karze w sposób umożliwiający jej wykonanie.

Podsumowując dotychczasowe rozważania należy stwierdzić, że z przyczyn wskazanych powyżej, niniejsza kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego M. K. z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k. oraz z wnioskiem o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G., jest uzasadniona w sposób oczywisty. W związku z tym konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i przekazanie sprawy w tym zakresie w/w Sądowi. Rozpoznając sprawę ponownie Sąd zobowiązany będzie do wymierzenia kary ograniczenia wolności, nałożenia na skazanego obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w określonym wymiarze na podstawie art. 35 § 1 k.k. Sąd Rejonowy winien ograniczyć postępowanie dowodowe do tych dowodów, które kształtują podstawę rozstrzygnięcia o karze. Powinien również mieć na uwadze poczynione wyżej rozważania tak, aby nie powtórzyć uchybienia, które legło u podstaw uchylenia przedmiotowego orzeczenia.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w wyroku.

